

2 priedas. Lietuvių bendrinės kalbos, tarmių ir kitų kalbos atmainų funkcionavimo ir kaitos tyrimų 2011–2020 m. programa (2.1)

Eil. Nr.	Projektas	Vadovas	2012 m. atlikta	Finansuojama (metai)	2012 m. skirta (tūkst. Lt)
1.	Lietuvių kalbos institutas				
1.1.	Europos Sąjungos dokumentų kalbos tyrimas	R. Vladarskienė	Remiantis parengta reprezentatyvios dokumentų tekstų atrankos metodika perskaityta ir išanalizuota 190 dokumentų, išrinkti ir pagal administracinės kalbos reiškinių aprašą aprašyti 988 pavartojimo atvejai (leksikos, sintaksės, rašybos, morfologijos, skyrybos ir kt. reiškinių). Komandiruotės į Liuksemburgą metu bendrauta su Europos Sąjungos institucijose dirbančiais lituanistais ir vertėjais, suorganizuotas praktinis seminaras, Europos Parlamente surengtas projekto pristatymas „Verstinių Europos Sąjungos dokumentų kalbos tyrimas“ ir vaizdo konferencija su Tarybos vertėjais Briuselyje. Komandiruotės medžiaga apibendrinta dvejuose mokslo straipsniuose (bus spausdinama „Kalbos kultūroje“). Parengtas metodinio kalbos patarimų dokumentų vertėjams ir redaktoriams leidinio „Administracinės kalbos aktualijos“ (3 a. l.) rankraštis.	2011–2012 m.	31,0
1.2.	Jono Jablonskio kartotekos „Lietuvių kalbos žodynui medžiaga“ tarminės medžiagos mokslinis tyrimas	V. Sakalauskienė	Iš Jono Jablonskio kartotekos „Lietuvių kalbos žodynui medžiaga“ išrinkta ir suskaitmeninta 2000 vnt. tarmių duomenų, parašyti jų komentarai. Parengtas mokslinis straipsnis „Antano Juškos lietuvių–lenkų kalbų žodyno tarminė medžiaga“, kuris bus paskelbtas straipsnių rinkinyje „Priešaušrio mokslas, kultūra ir švietimas: Lauryno Ivinskio 200-osioms gimimo metinėms“. 2012 m. lapkričio 23 d. Gardine vykusiame tarptautiniame seminare, skirtame Jono Jablonskio pedagoginės veiklos Gardine 100-mečiui, perskaitytas pranešimas „Jono Jablonskio leksikografinis palikimas“.	2011–2013 m.	13,7
1.3.	Tarmių leksikos ir fonetikos pokyčių fiksavimas ir mokslinis tyrimas	J. Urbanavičienė	Surengta 15 dialektologinių ekspedicijų į vakarų aukštaičių kauniškių, vakarų aukštaičių šiauliškių, pietų žemaičių raseiniškių ir kt. patarmių punktus, surinkta 3748 vnt. leksikos duomenų, įrašyta 57 val. garso įrašų.	2011–2012 m.	52,0

			Savanoriškai surinkta 5813 vnt. leksikos duomenų ir įrašyta 12 val. garso įrašų iš šiaurės žemaičių telšiškių, šiaurės žemaičių kretingiškių, pietų aukštaičių ir kt. patarmių. Iš viso „Mažai tirtų šnektų leksikos duomenų“ kartoteka papildyta 9561 vnt. leksikos duomenų, o Tarmių archyvo fonoteka – 69 val. garso įrašų.		
1.4.	Lietuvių kalbos instituto Kalbos istorijos ir dialektologijos skyriaus Tarmių įrašų archyvo duomenų bazės plėtra	V. Meiliūnaitė	Į Tarmių įrašų archyvo duomenų bazę įkelta didelės apimties garso įrašų, tobulinta vartotojų registravimo sistema (žr. http://www.tarmes.lki.lt/tarmes_garsai/). Toliau skaitmeninti, redaguoti ir aprašyti garso įrašai, skaitmeniniai įrašai konvertuoti į internete skelbtiną formatą. Iš viso suskaitmeninta, suarchyvuota ir parengta skelbti internete 150 val. tarminių garso įrašų. Padarytos apsauginės garso įrašų kopijos.	2011–2012 m.	31,3
2.	Vilniaus universitetas				
2.1.	Emigrantų kalba	M. Ramonienė	Sutvarkyta interviu su Vokietijoje gyvenančiais emigrantais medžiaga, parengti 42 interviu išrašai. Komandiruotės į JAV metu atliktas ir įrašytas 51 giluminis interviu su Kalifornijos valstijoje gyvenančiais lietuvių emigrantais, parengti 40 kokybinių giluminių interviu išrašai. Įrašyti 37 giluminiai interviu per programą „Skype“ su respondentais iš Australijos, Jungtinės Karalystės, Namibijos, Kanados, Kolumbijos, Prancūzijos, Suomijos, Šveicarijos, 30 išrašų parengta analizuoti. Internetu apklausti 2026 emigrantai, apdoroti apklausos duomenys. Projekto pagrindu perskaitytas mokslinis pranešimas konferencijoje.	2011–2013 m.	128,9
2.2.	Rytų aukštaičių uteniškių ir rytų aukštaičių vilniškių paribio tyrimas	V. Kardelis	Surengtos keturios ekspedicijos Zarasų, Utenos ir Molėtų rajonuose. Įrašyta, sutvarkyta ir suklasifikuota 61 val. 33 min. garso įrašų ir 4 val. vaizdo įrašų iš rytų aukštaičių vilniškių ir rytų aukštaičių uteniškių patarmių. Suskaitmenintos ekspedicijose užpildytos 72 sociolingvistinės anketos. Parengta 8,1 a. l. tekstų iš rytų aukštaičių uteniškių patarmės. Perskaitytas mokslinis pranešimas konferencijoje. Anketų ir ekspedicijų medžiaga apibendrinta dviejuose moksliniuose straipsniuose (numatyti publikuoti el. žurnale „Lietuvių kalba“).	2011–2013 m.	60,0

3.	Vytauto Didžiojo universitetas				
3.1.	Jaunimo kirčiavimo polinkiai: bendrinės kalbos normos ir šnekamosios kalbos kirčiavimo tendencijos	A. Kazlauskienė	Baigti trys anketavimo etapai: apklausta 590 studentų iš penkių aukštųjų mokyklų, išanalizuoti 1299 pavyzdžiai, apdorotos visos anketos. Sukurta internetinė automatinė rezultatų paieška, projekto vykdytojams prieinama svetainėje (http://daukantas.vdu.lt/Accentuation/). Pagal pirmojo ir antrojo anketavimo etapų rezultatus analizuotų žodžių sąrašas parengtas svarstyti Kalbos komisijos Tarties ir kirčiavimo pakomisei. Pirminiai tyrimo rezultatai pateikti penkiuose straipsniuose ir keturių konferencijų pranešimuose.	2011–2013 m.	65,0
4.	Lietuvos edukologijos universitetas				
4.1.	Lietuvių kalbos sintaksės normų ir rekomendacijų santykio su dabartine vartoseną tyrimas	L. Murinienė	Sudarytas ir funkcinio aspektu (kalbinės situacijos oficialumo–neoficialumo (stiliaus, žanrų) lygmeniu) susistemintas reprezentatyvių sakinės ir rašytinės kalbos tekstų korpusas (60 a. l.). Atrinkta 2500 sintaksės pavartojimo atvejų: 2100 – iš korpuso, 400 – iš internetinės vartosenos. Parengta dviejų dalių – istorinė ir dabartinė – sintaksės norminimo tradicijos apžvalga (10 a. l.).	2012–2014 m.	53,0